

paa at bortforklare vor Frihed. Men Gæt maade vi lære, at Alt, hvad der staaer i Loven i og for sig ikke er Frihedens Værn. Gæt maade vi lære, at kun det aarvaagne Folk kan værne om Friheden (Hør!). Gæt maade vi lære, at kun der staaer Friheden sikret, hvor Folket stadigt holder Bagt over den. Slummer Folket, bryder det sig ikke om Friheden, lader det sig sønderrive i Partier og forglemmer det over udsle Partistridigheder Fædrelandets fælles Sag (Hør!), ja, da maade der staae nok saa mange Friheder i Grundloven, de bevares ikke. Gæt maade vi lære, nemlig at forståa at begrænse og indskrænke os, at handle med Maadehold og Besindighed, medens vi paa den anden Side ogsaa maade kjende en Grænse for vor Eftergivenhed (Hør!), saa at vi vide, naar vi ville sige: nu bort med Alt, hvad der kan splitte os fra hinanden, lad os gaae sammen og værne om Frihedens store Sag. Det tror jeg, vi have gjort og gjort det ikke uden heldigt Udfald (Hør!). Men ingenlunde skal det overraske mig eller bør det overraske Dem, mine Herrer! om der atter kan komme en Periode, under hvilken den ulovlige Billie, der har Lyften og Magten, muligens atter vil søge at bortforklare, at bortfortolke vore Rettigheder; men lad os stole paa, at Folket ogsaa vil være aarvaagent.

Der er fra den finantstuelle Side gjort ikke uvigtige Indvendinger mod det foreliggende Forslag. Disse Indvendinger ere imidlertid ikke nye. Vi have hørt dem idetmindste eengang tidligere, om ikke tiere. Jeg har ogsaa tidligere tilladt mig at imødegaae dem; men man maa ikke blive træet af at imødegaae urigtige Forestillinger; man maa, naar urigtige Formeninger med den samme Frimodighed, som tidligere, træde frem, da med samme Frimodighed imødegaae dem. For at bedømme den hele paatænkte finantstuelle Stilling, maa man vel overveie, at vi ikke først nu gaae ind i et Fællesskab med Hertugdømmerne i finantstuel Henseende. Der har i Arrækker bestaaet et finantstelt Fællesskab med Hertugdømmet Slesvig og Hertugdømmet Holsteen. Vi træde

Hertugdømmerne. Deraf vil man da strax indsee, at; naar vi traadte ind i et Fællesskab med dem, saa vilde Sagen stille sig paa en ganske anden Maade, saa kunde man betragte visse Ting som sig ubelukkende tilhørende, det kan man derimod ikke nu, naar det, hvorfor der er sat visse Etablissementer, det, hvorfor visse Ting ere kjøbt, visse Indretninger ere gjort etc., er gaaet ud af den fælles Statskasse, af de fælles Ræsker. Betragtet fra denne Side, gjælder det altsaa om at finde Indtægter, som virkelig bæres af de enkelte Landsdeles Beboere. Det er Skatterne. Naar man taler om at henlægge visse særskilte Indtægter til de særskilte Landsdele, da maa man vælge det, der udredes af de enkelte Landsdeles Beboere; det er Skatterne. Man vil derimod ikke godt kunne tage Activer, Domainer og Sligt; disse maade være fælles; thi det er tildeels Tilfældigheder; hvor paa det beroer, om man har solgt en Domaine her eller der, da Pengene fløde ind i den fælles Statskasse; navnlig er der her solgt forholdsvis langt flere Domainer i tidligere Aar end i Slesvig og Holsteen, og deraf kommer det, at de Domaineindtægter, som havees fra Hertugdømmerne, ere langt større end de, der havees herfra. Det har den ærede Rigsdagsmand (Lindberg) ikke taget i Betragtning (Hør!), idet han gjorde sin Slutning. Naar Talen er om Drefunds Told, vil jeg spørge den ærede Rigsdagsmand, om han virkelig vilde kunne bære det over sit sønderjydske, slesvigiske Hjerte — thi den ærede Rigsdagsmand er fra Ribe — at ubelukke Slesvigerne derfra, om han virkelig vilde stille dem derfra, og om han troer, at det vilde være muligt at lade den ene Landsdeel, nemlig Slesvig, faae Deel deri og derimod ubelukke Holsteen derfra, om han overhovedet troer, at man ved at forvandle Drefunds Told til en Provindsindtægt, til en Indtægt for en enkelt Landsdeel og ikke betragte den som en Indtægt for hele Monarchiet, vilde bidrage til i Virkeligheden at sikkre Indtægten for Landet? Jeg siger altsaa, at; naar Talen er om at tildele de enkelte Landsdele Indtægter, skulle vi tage Skatterne; men her møde os da ogsaa de indirecte Statter, som ikke paa den Maade kunne tildeles de sær-